

Pracovní program Komise pro rok 2017: kde se ambice snoubí s pragmatismem

Emily Curryová

Spolupracovnice Analytického týmu think-tanku
Evropské hodnoty

Think-tank Evropské hodnoty
je nevládní odborná instituce
bránící liberální demokracii.

- V říjnu 2016 představila Evropská komise nový pracovní program pro rok 2017, který se zaměřuje na 21 klíčových iniciativ v rámci 10 prioritních oblastí
- Program navazuje na prioritní cíle představené v roce 2014 předsedou Jean-Claudem Junckerem
- Oblasti bezpečnosti, obrany a prosperity občanů EU jsou dle Komise pro budoucí fungování EU přednostní
- Pro realizaci stanovených priorit je však nutný i jednotný postoj jednotlivých členských států
- Pro další vývoj bezpečnostní a migrační politiky budou důležité i výsledky voleb v klíčových zemích EU v tomto roce

1. Úvod

Pro Evropu, která chrání, posiluje a brání – tak zní motto nového pracovního programu Evropské Komise pro rok 2017, který byl zveřejněn 25. října 2016. Název dobře vystihuje priority programu, které se intenzivně věnují oblastem bezpečnosti a obrany. Migrační toky, hrozba terorismu, nestabilita v evropském sousedství a stále vysoká nezaměstnanost mladých lidí patří mezi klíčové výzvy, se kterými se Komise v programu snaží vypořádat.

Pokud bychom se nejprve měli zaměřit na hodnocení prvního roku fungování nové Komise v roce 2015 vedenou předsedou Jean-Claudem Junckerem, je třeba zmínit úspěchy především v oblasti vytvoření energetické unie a unie kapitálových trhů. Stejně tak byla kladně hodnocena i reforma struktury Komise a portfolií.¹ Co se týká nejzásadnějších dokumentů a projektů přijatých a schválených stávající Komisí, patří sem například Evropský program pro bezpečnost, který má zajistit lepší spolupráci v boji proti přeshraniční kriminalitě, dále Evropský fond pro strategické investice, jenž byl navržen v reakci na důsledky finanční krize a má mobilizovat soukromý kapitál a podpořit investice napříč zeměmi a odvětvími. Mezi dalšími důležitými dokumenty lze jmenovat interinstitucionální dohodu o zdokonalení tvorby právních předpisů, novou Strategii pro vnitřní trh či Evropský program pro migraci. Sama migrace je jednou z nejzásadnějších problematik, kterými se Junckerova Komise musela doposud zabývat, a dle které bude pravděpodobně nadále hodnocena. Přestože Komise představila zmíněný Evropský program pro migraci, jenž se snaží nastavit komplexní řešení problému, přístup členských států k tématu migrace situaci komplikoval. Výrazný nedostatek konsenzu v řešení uprchlické krize a nedostatečná koordinace mezi členskými státy EU činila už tak náročnou výzvu ještě spleťtější.

S ohledem na negativní hodnocení prozatímního výkonu Komise byl slabý pokrok zaznamenán v rámci dohody TTIP, dále v oblasti zdraví, sociální politiky a ochraně životního prostředí a klimatu. Režim transparentnosti, který měl být koncem roku 2014 vylepšen o povinnost registrace všech lobbistů v rejstříku transparentnosti EU, byl taktéž kritizován s tím, že je třeba přísnější reformy.²

Nový pracovní program se snaží na výše zmíněné problematiky navázat a navrhuje 21 klíčových iniciativ v rámci 10 prioritních oblastí představených v roce 2014 předsedou Jean-Claudem Junckerem. Velká část iniciativ byla navržena v návaznosti na přezkum účelnosti a účinnosti právních předpisů (REFIT),

který má zlepšit kvalitu stávajících předpisů a snížit administrativní zátěž. V kontextu nové interinstitucionální dohody o zdokonalení tvorby právních předpisů obohatily přípravnou fázi pracovního programu konzultace s Evropským parlamentem a Radou. V těchto týdnech probíhá mezi předsedy všech tří orgánů sjednávání společné deklarace, která by měla představit priority pro rok 2017 a návrhy, na nichž by se mělo přednostně pracovat.

Níže se budeme věnovat jednotlivým prioritním oblastem a představíme nejzásadnější otázky, které jsou s nimi úzce spjaty.

2. Hospodářský růst, vnitřní trh a HMU

Evropská unie se i nadále potýká s vysokou mírou nezaměstnanosti. Proto si Komise jako jednu ze svých hlavních priorit pro rok 2017 zvolila podporu zaměstnanosti zejména mladých lidí, což je dle Komise pro další hospodářský rozvoj Unie stěžejní. Komise se v nové iniciativě na mladé osoby odkazuje při plánovaném provádění nové agendy dovedností pro Evropu z června 2016, která má za cíl systematicky vybavit mladé občany širokou škálou dovedností. V plánu je soustředit agendu na různé úrovně vzdělávání až po trh práce, kde by do dvou let byl realizovaný například přezkum evropského rámce kvalifikací či koalice pro digitální dovednosti a pracovní místa.³ V této souvislosti Komise v nedávné době navrhla navýšit rozpočet této iniciativy pro období let 2017-2020 o další 2 miliardy eur.⁴ K iniciativě se váže i systém evropských sborů solidarity, který byl spuštěn v prosinci 2016. Zde se jedná o činnost, díky níž se pro lidi mladší 30 let vytvoří příležitosti získat odbornou či jazykovou praxi. Zároveň budou mladým nabídnuty možnosti dobrovolnictví, stáží a jiných zaměstnání po dobu dvou až dvanácti měsíců.

Evropská komise si však uvědomuje, že podpora zaměstnanosti mladých Evropanů není jediným prostředkem, jak generovat hospodářský růst. Proto vedle výše zmíněné iniciativy Komise sází i na podporu investic. Komise se zavázala prodloužit dobu trvání a financování Evropského fondu pro strategické investice (EFSI), který tvoří jeden z pilířů Junckerova Investičního plánu pro Evropu (tzv. Junckerova balíčku, jenž má motivovat investory a oživit unijní ekonomiku). Doposud EFSI vygeneroval 154 miliard Euro, což je však jen polovina z původního plánu.⁵ Na fungování Investičního plánu se váže i kritika ohledně zaměření prostředků, které prozatím mířily do nejbohatších členských států (např. Itálie, Španělska a Británie), a které zároveň podpořily projekty, jež nebyly příliš rizikové.⁶ Dle pravidelně zveřejňovaných ekonomických doporučení a analýzy ročního růstu z listopadu 2016, které zahájily nový Evropský semestr 2017, je Komise přesvědčená, že je čas pro zavádění expanzivnější fiskální politiky (stimulaci ekonomiky prostřednictvím růstu státních výdajů) a Investiční plán pro Evropu i EFSI mají tomu být nápomocné.⁷ Přestože si dle Komise Unie v současné době v ekonomice vede dobře, o čemž napovídá například fakt, že unijní HDP je již vyšší než před finanční krizí a podíl investic roste, je zde stále velký potenciál pro růst.⁸

Jedním z dalších bodů v rámci priority hospodářského růstu, na který se Komise v roce 2017 zaměří, jsou inovace a udržitelný rozvoj. Na druhé zmíněné bude kladen zvlášť velký význam a to i z důvodu již přijatého Akčního plánu pro přechod k oběhovému hospodářství. Následující měsíce by tak měly být ve znamení pokračování jeho realizace a to zejména v kontextu zvyšování hospodárnosti, kvality a využívání recyklace plastů a omezování úniku plastů do životního prostředí. Balíček oběhového hospodářství se soustřeďuje na opětovné zapojení odpadu do výrobního cyklu. Zavedení některých částí oběhového hospodářství by mělo jak posílit konkurenceschopnost EU, tak snížit závislosti na dodávkách surovin ze států mimo EU.

V neposlední řadě se ohledně hospodářského růstu Komise odkazuje na revizi víceletého finančního rámce, kde je cílem revidovaný rozpočet. Ten má mimo jiné lépe reagovat na nepředvídané události. Iniciativa „rozpočet EU zaměřený na výsledky“ má být vodítkem pro komplexní návrh budoucího rámce pro období po roce 2020. Dle studie think tanku Centre for European Policy Studies by Unie měla pro další období především obnovit ztracenou důvěru občanů EU v rozpočtovou politiku, která je klíčovým nástrojem image EU.⁹ Jeden z problémů prý tkví v neschopnosti rozpočtové politiky reagovat na různé události různým a rozhodným způsobem. Je třeba detailně prozkoumat opatření, které jsou financované unijním rozpočtem a zohlednit, zda jsou opravdu v souladu se současnými potřebami EU. Studie také zmiňuje problematiku brexitu a tvrdí, že přestože bude odchod Británie z Unie představovat narušení hladkého fungování některých politik, jeho důsledky na rozpočet jsou zvladatelné a spíše představují příležitost pro uvědomění si hlavních cílů rozpočtové politiky do budoucna.¹⁰

Dalším bodem programu je cíl lepšího a spravedlivějšího vnitřního trhu a posílení průmyslové základny. Tato priorita je v dokumentu jednou z nejrozsáhlejších a pokrývá několik stěžejních oblastí najednou. Komise uvádí jak sféru vnitřního trhu, podporu malých a středních podniků, budoucnost automobilového průmyslu, tak také kosmický průmysl, kapitálové trhy a stabilní daňové prostředí. Klíčové zde má být především pokračování realizace Strategie pro vnitřní trh, Vesmírné evropské strategie a Akčního plánu pro vytvoření Unie kapitálových trhů.

V rámci zlepšení potenciálu vnitřního trhu byla v říjnu 2015 Komisí předložena Strategie pro vnitřní trh, jež obsahuje mnoho ambiciózních opatření zaměřených na zajištění otevřenějšího a férovějšího trhu se službami a produkty. Strategie má za cíl především zlepšit investice, konkurenceschopnost, přístup k financím, fungování jednotného digitálního trhu a vnitřního trhu s energií. Zároveň má zajistit efektivnější mobilitu pracovních sil a zamezit zneužívání pravidel.¹¹ Dle studie zaměřené na analýzu strategie pro vnitřní trh je však nesmírně důležité, jaký postoj v rámci implementace strategie zaujmou jednotlivé členské státy EU, a zda svými regulačními kroky nezbrzdí hladké fungování vnitřního trhu.¹² Zdá se, že vláda ČR tuto obavu nenaplní, alespoň pokud tak můžeme soudit dle dokumentu Priority ČR v agendě vnitřního trhu EU 2015-2020, který vydala koncem roku 2015. V něm se zavazuje vytvořit příznivé prostředí pro podnikání osob jak z ČR, tak z EU a pokusit se postupně odstranit administrativní překážky, které by bránily dobrému fungování vnitřního trhu.¹³

Ve svém pracovním programu se Komise v rámci priority lepšího a spravedlivějšího trhu odkazuje také na důležitost dalšího vývoje v kosmickém průmyslu. Opírá se tak o Kosmickou strategii pro Evropu

předloženou v říjnu 2016, která vyčleňuje konkrétní cíle kosmické politiky EU do roku 2030. Mezi ně patří integrace a rozšíření povědomí o kosmických aplikacích v evropské společnosti a posílení úlohy EU jakožto globálního hráče ve vesmíru. Unie chce v letech 2014–2020 investovat 12 miliard Euro do realizace kosmických projektů (v minulosti jimi byly například družicové a navigační systémy Copernicus a Galileo).¹⁴ Provádění kosmické strategie pro Evropu bude uskutečněno i s pomocí nových legislativních návrhů o družicové komunikaci v rámci státní správy a opatření k usnadnění tržního využívání kosmických služeb a údajů, které Komise plánuje předložit v příštích měsících. Dle slov Maroše Šefčoviče, komisaře pro energetickou unii, je pro budoucí strategický vývoj kosmického průmyslu velmi důležitá vzájemná spolupráce mezi Unií a Evropskou kosmickou agenturou (ESA).¹⁵ Komise však zdůrazňuje, že nehodlá s ESA soutěžit v oblasti zkoumání vesmíru.¹⁶

Další část je v prioritě spravedlivějšího trhu věnovaná unii kapitálových trhů. Akční plán pro unii kapitálových trhů byl Komisí představen v září 2015 a vytyčil si za cíl zlepšit přístup k financování malým a středním podnikům tak, aby společnosti mohly snadněji obdržet finanční prostředky bez ohledu na to, kde se nacházejí. Dále je přáním Komise docílit větší diverzifikace finančních zdrojů a lepšího fungování kapitálových trhů v rámci EU. Mezi nejnaléhavější opatření je v akčním plánu mimo jiné zmíněno efektivní nastartování sekuritizačních trhů.¹⁷ Dle prohlášení Vlády ČR, je z pohledu ČR důležité, aby Komise při uskutečnění záměru spolehlivějších kapitálových trhů respektovala zájmy unijních států s menšími kapitálovými trhy a zároveň zajistit, aby neprofitovala pouze velká finanční centra. ČR prý plánuje prosazovat, aby se při tvorbě legislativy zohledňovaly již osvědčené postupy na kapitálových trzích, především vlastní iniciativy trhu a jeho samoregulační funkce.¹⁸

Společně s pracovním programem navrhla Komise v říjnu 2016 plány na obnovení společného konsolidovaného základu daně z příjmů právnických osob, kde bude pro velké společnosti s příjmy vyššími než 750 miliard Euro povinný jednotný systém pro vypočítávání zdanitelného příjmu. Systém má za cíl zajistit, aby společnosti odváděly daně tam, kde dosahují zisků a nevyužívaly agresivní daňové plánování. Tento návrh byl Komisí předložen již v roce 2011, avšak konečné shody členských států se tehdy nepodařilo dosáhnout. Nový návrh se proto snaží v dané problematice více zohlednit efektivnější boj proti daňovým podvodům a snazší administrativní procesy.¹⁹ S ohledem na další opatření pro boj proti daňovým podvodům navrhuje Komise iniciativu Spravedlivější zdanění společností, která zahrnuje provádění akčního plánu v oblasti DPH či návrh seznamu EU, který by uvedl jurisdikce třetích zemí, které nedodržují standardy řádné správy daní.

Další bod programu Komise se zabývá zejména hospodářskou a měnovou unií (HMU) a sociálními právy občanů EU. Zde Komise ambiciózně popisuje svůj záměr o přípravě druhé fáze HMU a zároveň o jejím dokončení, dále o dokončení bankovní unie a v neposlední řadě o navržení evropského pilíře sociálních práv.

Po vypuknutí finanční krize přijala Unie různá opatření, mezi něž patří Pakt o stabilitě a růstu, se záměrem zlepšit správu ekonomických záležitostí v rámci HMU. Aby případná budoucí krize neměla tak velký dopad na HMU, byl následně stanoven dvoufázový plán na prohloubení HMU. První fáze, jež začala v roce 2015 a má být zakončena v červnu 2017, má za cíl dosažení odpovědné fiskální politiky

na úrovni jednotlivých členských států i eurozóny a zároveň dobudování finanční unie.²⁰ Nicméně přestože se koncem roku 2015 zdálo být v EU a v HMU fiskální nevyrovnanosti méně dramatické než v letech 2010-2012 (kromě Řecka), je zřejmé, že ještě zcela nevymizely.²¹ Počet členských zemí, ve kterých je deficit vládního sektoru vyšší než 3% HDP a vládní dluh zůstává nad hranicí 60% HDP, je stále vysoký. Velký podíl států EU má problém se splněním fiskálních kritérií, což představuje vážný společný problém v rámci celé Unie.²² Pokud se podaří spustit další fázi dokončení HMU, má EU v plánu zavést dalekosáhlejší opatření, která by učinila proces konvergence závaznějším. Iniciativa s názvem Silná Unie vybudovaná na silné hospodářské a měnové unii by se měla zabývat právě budoucností a přípravami 2. fázi prohlubování HMU s ohledem na přezkum Evropského systému finančního dohledu (ESFS) s cílem zvýšení účinnosti makro- i mikrobezpečného dohledu.

K tomu, aby se dosáhlo vytyčeného cíle dokončení bankovní unie, si Komise uvědomuje důležitost přijetí evropského systému pojištění vkladů, jenž představuje jeden ze stěžejních pilířů k vytvoření fungující bankovní unie. Pojištění vkladů je stále v režii členských států, což neumožňuje efektivní vedení jednotné bankovní unie. Dle studie zveřejněné think tankem Centre for Economic Policy Research, nebylo doposud v rámci bankovní unie dosaženo dostatečných opatření, která by zabránila vzniku další finanční krize.²³ Studie dále uvádí, že právě vznik evropského systému pojištění vkladů společně s vyřešením problému, jenž tkví v držení velké části státního dluhu v rukách bank, je nezbytným krokem pro zkompletování bankovní unie.²⁴

Budoucí fungování Unie a Eurozóny závisí i na tom, jak se členské země vyrovnají s hospodářskými výkyvy s ohledem na vhodný systém sociálního zabezpečení. Vytvoření evropského pilíře sociálních práv je dalším ambiciózním projektem uvedeným v programu Komise. Pilíř by měl za cíl stavět na sociálních záležitostech EU za účelem zajištění dobře fungujícího a spravedlivého pracovního trhu a systému sociálního zabezpečení. Navržená pravidla by neměla nahradit stávající práva, ale nabídnout způsob, jak v budoucnosti dosáhnout lepší výkonnosti sociálních politik členských zemí. Dle slov Komise by se pilíř měl stát referenčním rámcem, jenž by kontroloval sociální politiku členských zemí a případně popoháněl vhodné reformy.²⁵ V jednom ze svých prohlášení se mluvčí pro otázky zaměstnaní a sociálních věcí Strany evropských socialistů a demokratů Jutta Steinruck jasně vyjádřila o nutnosti Komise přijít s konkrétní aktualizací právních předpisů EU, protože některé mezery v zákoně vedly k sociální nejistotě až chudobě mnoha občanů EU.²⁶ Navržené iniciativy mají řešit jak problém rovnováhy mezi pracovním a soukromým životem rodin v EU, tak přístup občanů k sociální ochraně. Dalším krokem v uskutečnění evropského pilíře sociálních práv je jeho přijetí Evropským parlamentem při plenárním zasedání v lednu 2017.

3. Obchod pro všechny

Hospodářský růst bude podle Komise záviset také na sjednání obchodních dohod se třetími zeměmi. Ty představují v rámci strategie Obchod pro všechny zásadní prioritu, kterou Komise ve svém programu uvádí. Podle jejích slov více jak 30 milionů pracovních míst závisí na exportu do třetích zemí.²⁷ Když však vezmeme v potaz, jak problematicky se pro EU poslední dobou vyjednávání obchodních dohod jeví, realizace této priority bude pravděpodobně velmi komplikovaná.

V programu Komise optimisticky vzhlíží k Transatlantickému obchodnímu a investičnímu partnerství (TTIP), které je prý se Spojenými státy připravena v blízké budoucnosti uzavřít. To se však v současné době jeví dosti nerealisticky, což můžeme usuzovat jak s přihlédnutím na obchodní politiku nově zvoleného amerického prezidenta Donalda Trumpa, jež se zatím vyznačuje odmítavým přístupem k uzavírání obchodních dohod a vizí, že dojednané Transpacifické partnerství (TPP) by mělo být zrušeno, tak z důvodů nejednotného názoru členských států ohledně uzavření TTIP. Přestože se o partnerství německá kancléřka Angela Merkel vyjadřuje pozitivně a plně dohodu podporuje, Francie se k této problematice doposud stavěla opačně. Nyní již bývalý francouzský premiér Manuel Valls zdůrazňoval nebezpečí uzavření TTIP s ohledem na nevyhovující podmínky, které by dohoda Francii přinesla.²⁸ Postoj České republiky je v otázce vyjednávání TTIP pozitivní, dle slov náměstka ministra zahraničních věcí Jakuba Dürra bude ČR dohodu s USA a jednání o TTIP podporovat.²⁹

Za úspěch Unie jistě považuje Komplexní hospodářskou a obchodní dohodu (CETA) s Kanadou, kterou se podařilo uzavřít 30. října 2016, a jejíž vyjednání se také neobešlo bez komplikací. CETA by měla vstoupit v platnost v březnu 2017 poté, co projde legislativním procesem EU. Ten však nemusí proběhnout bez problémů a dokonce samotné schválení dohody Evropským parlamentem není stoprocentně jisté. Protože však obě největší strany Parlamentu, Strana evropských socialistů a demokratů a Evropská lidová strana, dohodu podporují, lze předpokládat, že se CETA setká s konečným úspěchem.³⁰

Přestože je Unie na cestě k uzavření dalších obchodních dohod například s Japonskem, Austrálií a Novým Zélandem, s uskupením Mercosur či se zeměmi ASEAN, dle slov různých kritiků prochází evropská obchodní politika krizí. Například komentář Sebastiana Dulliena z think tanku European Council on Foreign Relations uvádí, že je třeba, aby Komise ve vyjednávání obchodních dohod zohlednila i připomínky dalších zainteresovaných subjektů a uznala legitimní obavy z některých prvků dohod.³¹ Například kritika, která se vznesla na zajištění ochrany investorů v dohodě CETA byla prý oprávněná. Začlenění nevládních organizací či představitelů občanské společnosti jednotlivých členských zemí do navrhování postojů v rámci obchodních jednání je proto nezbytné.³² Podobně na danou problematiku hledí i Nicolas Renard z College of Europe, který ve svém výstupu uvádí, že je třeba vzít v potaz obavy všech zúčastněných, čímž by EU mohla získat důvěru ze strany veřejnosti.³³

4. Digitální unie, energetická unie a oblast změny klimatu

Digitalizace a digitální agenda jako taková jsou oblasti, bez kterých se život unijních občanů již neobejde a pro rozvoj podnikání a konkurenceschopnosti je zavádění nových technologií stěžejní. Komise si to uvědomuje a proto jako jednu ze svých hlavních priorit stanovila propojený jednotný digitální trh. Samotnou Strategii pro jednotný digitální trh Komise představila v květnu minulého roku, v roce 2017 tak bude pokračovat ve snaze o její realizaci. Strategie má za cíl vytvořit jednotný digitální trh, jenž má mimo jiné posílit ekonomiku EU a spotřebitelům ulehčit online obchod. Strategie je postavena na třech pilířích, které se skládají z lepšího přístupu zákazníků k digitálnímu zboží a službám, vytváření vhodných podmínek pro digitální sítě a zvýšení růstu potenciálu digitální ekonomiky. Nicméně, je nutné vzít v potaz, že i v této oblasti se členské státy nacházejí v různých fázích digitálního vývoje. Severské země jako je Dánsko, Finsko a Švédsko jsou v tomto ohledu jasnými lídry, zatímco například Rumunsko, Bulharsko a Řecko v digitálním odvětví značně zaostávají.³⁴

Pro faktické fungování jednotného digitálního trhu je podle Komise důležitý zejména volný tok dat v rámci EU a odstraňování nejrůznějších překážek ve formě geoblockingu (diskriminace spotřebitelů na základě jejich IP adresy), autorských práv či překážek v e-commerce. Problémem, který si Komise uvědomuje, jsou především rozdílná pravidla v oblasti online obchodování v jednotlivých členských zemích. Sjednocení legislativního rámce má povzbudit přeshraniční prodej a zároveň vylepšit konkurenceschopnost online prodejců v rámci EU.³⁵ Z výzkumu Komise mapujícího návyky spotřebitelů s ohledem na online obchodování v zemích Unie vyplývá, že 56% prodejců se zaměřuje jen na prodej v kamenných obchodech a 35% obchodníků využívá možnost internetového obchodování.³⁶ V České republice obchodování výhradně v kamenném obchodě provozuje necelá polovina společností.³⁷

V blízké budoucnosti dojde také k několika novinkám v rámci digitální oblasti, které se přímo dotknou životů obyvatel v EU. Komise se plánuje zaměřit na iniciativu WiFi4EU, díky níž by se v Unii vybudovala veřejná wi-fi síť dostupná všem obyvatelům. Do poloviny roku 2017 zároveň zajistí Komise tak dlouho očekávaný konec poplatků roaming. Zákazníkům tak budou účtovány stejné ceny, jaké platí mobilnímu operátorovi ve svém státě, a to bez ohledu na to, ve které členské zemi EU se právě nachází.

Energetická politika a oblast změny klimatu jsou dalšími stěžejními tématy programu, ve kterém Komise zdůrazňuje svůj cíl nadále zastávat roli globální lídra. Provádění mezinárodní dohody o emisích letadel a především Pařížské dohody, jež vstoupila v platnost 4. listopadu 2016, jsou pro EU prioritou.

Prioritou je i pokračování v realizaci energetické unie, která byla vytvořena již v roce 2015. Hlavními pilíři energetické unie je bezpečnost dodávek, dokončení vnitřního trhu s energií, zvyšování energetické účinnosti, nízkouhlíková ekonomika a výzkum a inovace. Přestože se EU snaží o implementaci energetické unie tím, že například urychluje propojení plynárenské i elektroenergetické infrastruktury, členské země mají i nadále právo samy rozhodovat o svém energetickém mixu.³⁸ Studie think tanku Chatham House v tomto ohledu upozorňuje na důležitost jednotného přístupu energetické unie všech členských zemí, který by se následně mohl pozitivně odrazit i v efektivní zahraniční politice EU, jež je

s energetikou úzce provázaná.³⁹ Autoři studie varují před výzvou v podobě rozdílných názorů a politického smýšlení jednotlivých států v rámci bezpečnostních otázek energetické politiky.

Pozice ČR je dle slov premiéra Bohuslava Sobotky jednoznačně pro vytvoření jednotné energetické unie, která je prý jednou z nevýznamnějších výzev EU.⁴⁰ Ve zprávě shrnující výkon jednotlivých členských států ohledně energetické unie, se Komise k ČR vyjadřuje především s odkazem na energetickou bezpečnost, která je pro naši zemi naléhavou záležitostí z důvodu závislosti dovozu plynu z Ruska.⁴¹ Česko je tak společně s ostatními státy střední a východní Evropy ohroženo narušením dodávek plynu. Je proto důležité, aby se dosáhlo lepší diversifikace dodávek a zároveň efektivnější koordinace a reakce členských států na nenadálé události. K zajištění zvýšení energetické bezpečnosti by měl přispět i legislativní návrh Komise z roku 2016 týkající se bezpečné dodávky zemního plynu.

V rámci realizace energetické unie je pro Komisi přednostní i energetická účinnost a úsilí o to, aby se Unie stala světovým lídrem v oblasti obnovitelných zdrojů energie. V tomto ohledu by měl být v příštích měsících představen balíček opatření zaměřený na modernizaci hospodářství a realizace iniciativy k urychlení inovace v oblasti čistých energií. Komise si uvědomuje, že investice do nových technologií v energetické účinnosti jsou nezbytné pro splnění cílů dekarbonizace uvedených v Pařížské dohodě. Samotné plány EU o dekarbonizaci, které mají mimo jiné do roku 2050 snížit emise o 60%, se však logicky setkávají se smíšenou reakcí především ze strany nadnárodních dopravních společností a lobbistů, kteří vyžadují méně přísné limity, a také ze strany různých nevládních organizací, které naopak žádají tvrdší podmínky.⁴²

V červenci 2016 Komise rovněž představila strategii nízkoemisní mobility, kde základem v této oblasti bude zvýšení účinnosti dopravy a zároveň podpora snižování emisí. Doprava v EU je z 94% v energetické spotřebě stále závislá ropě a strategie by tak měla zvýšit spotřebu zdrojů energie, jako je například biopalivo, elektřina, vodík a obnovitelná syntetická paliva. Budoucí vizí je přechod na vozidla s nulovými emisemi, s čímž souvisí mimo jiné plánovaná směrnice o čistých vozidlech. Stejně tak Komise počítá s jistým zvýhodněním pro ty státy, které se rozhodnou vybírat silniční poplatky, včetně interoperability služeb elektronického mýtného.

5. Zahraniční politika, bezpečnost a migrace

Klíčové priority pracovního programu se zaměřují na současnou bezpečnostní situaci v Evropě a na trvající migrační krizi. Komise klade velký důraz na hrozbu terorismu, jež nadále přetrvává a dle programu představuje jednu z nejzásadnějších bezpečnostních otázek v Evropě. V rámci této priority přijala v dubnu 2015 Evropský program pro bezpečnost, jenž popisuje, jak by měla Unie čelit terorismu a dalším bezpečnostním hrozbám v období let 2015–2020. S ohledem na tento program byly koncem roku 2015 a začátkem roku 2016 přijaty různé akční plány, mezi něž patří oblasti boje proti financování terorismu, který má za úkol zamezit nelegálnímu pohybu peněz a zmrazit majetek nabytý trestnou

činností, nebo oblast zneužívání střelných zbraní a v neposlední řadě zlepšení efektivity informačních systémů pro správu hranic.

Co se týká zmíněných mechanismů sdílení informací, Komise má v plánu navýšit interoperabilitu stávajících systémů v rámci efektivní správy hranic. Návrh na zřízení systému EU pro cestovní informace a povolení (ETIAS), který se inspiroval americkým systémem zvaným ESTA, má zesílit bezpečnostní kontroly cestujících, na které se nevztahuje vízová povinnost, a bude za účelem kontroly nelegální migrace a bezpečnostních hrozeb shromažďovat data o všech cestujících. Tento systém by se v budoucnu mohl týkat i cestujících z Velké Británie v případě, že opustí jednotný trh.

Ve svých bezpečnostních prioritách se Komise dále odkazuje na ochranu osobních údajů s cílem zajistit soudržnou a kvalitní ochranu fyzických osob a zároveň se zbavit překážek, které brání pohybu osobních údajů. V prvním čtvrtletí 2016 bylo Evropským parlamentem a Radou schváleno nařízení o ochraně údajů, které má však vstoupit v platnost až na začátku roku 2018. Ve srovnání s předchozí směrnici o obecném nařízení o ochraně osobních údajů z roku 1995, je tato mnohem přísnější, co se týká například sankcí za porušení vymezených pravidel.⁴³ Komise se plánuje zaměřit na zajištění respektování přísných pravidel při práci s osobními údaji osob ze třetích zemí.

S bezpečnostními prioritami je úzce svázána otázka migrační politiky, kde Komise zdůrazňuje potřebu návrhu dlouhodobého rámce založeného na solidaritě a odpovědnosti. Ve svém pracovním programu Komise plánuje v roce 2017 prokázat solidaritu mimo jiné svým úsilím zajistit integraci uprchlíků v hostitelských zemích a bojovat proti obchodování s lidmi, zejména s nezletilými osobami. Samotné chápání principu solidarity týkající se migrační politiky je v právním pojetí EU spíše vágní a je třeba vzít v potaz komplexnější přístup, jenž by byl založen na jednotné solidaritě a ne na směsici různých postojů solidarity, které se uplatňují jen v případě výjimečných situací.⁴⁴ Je zřejmé, že některé členské státy odmítají přistoupit k jednotnému solidárnímu plánu přesídlování uprchlíků a nepodařilo se realizovat jednotnou azylovou politiku. V rámci Evropského programu znovuusídlování, který byl přijat v červenci 2015, bylo k 6. prosinci 2016 z plánovaných 22 000 přesídleno 13 887 uprchlíků, z toho 52 do České republiky. Pokud jde o rozhodnutí Komise ze září 2015 o přemístění uprchlíků především z Itálie a Řecka do dalších členských států EU, z plánovaných 160 000 se zatím podařilo relokovat jen 8162 osob.⁴⁵ Státy střední Evropy považovaly program znovuusídlování a přemístování uprchlíků za nepřijatelný, čemuž odpovídá i počet přijatých běženců. Slovensko jich z Itálie a Řecka přijalo pouze 9 a Česká republika 12, Maďarsko a Polsko žádné.

K tomu, aby efektivněji zvládala komplexní problém, který migrační krize představuje, má Komise v úmyslu přijmout několik návrhů včetně reformy dublinských pravidel, přeměny Evropského podpůrného úřadu pro otázky azylu na Agenturu EU pro azyl, posílení systému Eurodac či revizi systému pro přesídlování. Migrační krize jasně ukázala, že Dublinská úmluva je nefunkční, a že břímě v podobě nekoordinovaného a nedokumentovaného přílivu uprchlíků nebylo mezi členské státy EU rovnoměrně rozděleno.⁴⁶ Je třeba zavést systém, jenž by zajistil efektivní vyřizování azylových žádostí ještě před tím, než uprchlíci vstoupí do Evropy a zároveň zavést alokační mechanismus, který rozdělí zátěž přílivu uprchlíků spravedlivě. Hodně bude záviset na tom, jak k budoucím krokům řešení migrační krize

přistoupí členské státy. Zhoršující se politické klima s ohledem na uprchlíky a prohlubující se protimuslimská rétorika může motivovat evropské lídry k tomu žádat přísnější pravidla v rámci zajištění ochrany běženců. Dá se předpokládat, že tento trend vyvrcholí před nadcházejícími volbami v některých z klíčových zemí EU, jako je například Francie, Německo či Nizozemsko.

Komise chce navázat na svůj Evropský program pro migraci z května 2015, kde se snažila stanovit komplexnější přístup řízení migrační krize. Jedním z aktuálních balíčků je například zahájení činnosti Evropské zahraniční a pohraniční stráže, se kterou Rada v září 2016 vyslovila souhlas. Stráž staví na základech agentury Frontex a má za cíl efektivní správu hranic. V rámci Evropské pohraniční a pobřežní stráže vznikne Agentura pro Evropskou pohraniční a pobřežní stráž a zároveň Evropský úřad pro navrácení, který bude moci vysílat zásahové jednotky pro navrácení občanů třetích zemí, kteří jsou v Unie nelegálně.

Prohlášení EU a Turecka z března 2016 bylo také považováno za rozhodující krok při zvládnutí migrační krize, obzvláště ve věcech řízení přílivu uprchlíků a zabránění nezákonnému obchodování s nimi. Přestože se jednání EU a Turecka zdá být efektivní díky snížení celkového přílivu uprchlíků na východní středomořské trase, italský Institut mezinárodních vztahů vyzývá k tomu, aby se zvážily i jiné stránky dohody, jako je například humanitární otázka zacházení s uprchlíky.⁴⁷ Turecko v uprchlických zařízeních bohužel nemá dostatek výkonných úředních orgánů ani vhodnou legislativou na to, aby poskytlo adekvátní mezinárodní ochranu běžencům. Unie i Turecko by proto prý měly zvážit práva uprchlíků a zprostředkovat jim mezinárodní ochranu, která by byla v souladu s mezinárodním uprchlickým právem. Nicméně, co by mohlo vztahy mezi Ankarou a Bruslem zkomplikovat, je reakce Turecka na výzvu Evropského parlamentu ke zmrazení přístupových jednání s Tureckem. V návaznosti na to prezident Erdoğan začal dokonce vyhrožovat otevřením hranic a zrušením migrační dohody.⁴⁸

Zdá se, že v migrační krizi jsou jedinými oblastmi konsenzu členských vlád EU správa hranic, politika navrácení a spolupráce se třetími zeměmi. Zavedení kontrol vnitřních hranic, vytvoření Evropské zahraniční a pohraniční stráže nebo systém ETIAS tento trend potvrzují.⁴⁹ Think tank European Policy Centre však připomíná důležitost zvážení přijaté a plánované strategie v oblasti bezpečnosti a migrace a její vliv na liberální hodnoty, na nichž je Unie založena.⁵⁰ Otázkou prý zůstává, zda by měly členské státy dostát závazku ochrany základních lidských práv nebo od tohoto přístupu z bezpečnostních důvodů upustit a přesunout zodpovědnost na třetí státy nehledě na to, jak zachází s lidskými právy. Tato diskuze bude bezpochyby zásadní pro budoucnost fungování EU v oblasti bezpečnosti a migrace.

Devátou prioritní oblastí Komise je postavení EU jakožto silnějšího celosvětového aktéra. Jak sama v programu uvádí, chce aktivovat jak svoji „měkkou“, tak „tvrdou“ sílu. Mezi hlavní cíle proto patří provádění Akčního plánu pro evropskou obranu, provádění globální strategie EU, přijetí Strategie EU pro Sýrii a zavedení nových podnětů v partnerství Afriky a EU.

Dlouhou dobu očekávaný Akční plán pro evropskou obranu (EDAP) plánuje Komise teprve odhalit. Evropský sektor obrany je často charakterizován svojí fragmentací a zbytečnou duplicitou obranných kapacit.⁵¹ Tento problém je prohlubován i zmenšujícími se národními rozpočty na obranu a snižujícími

se investicemi do výzkumu a rozvoje v oblasti obrany. EDAP se proto soustředí na investici dodavatelského řetězce v obraně, financování výzkumu obrany a společné financování obranných kapacit skrze Evropský fond pro obranu. Pokud se akční plán realizuje, bude to vůbec poprvé, co se část rozpočtu EU použije na financování výzkumu v oblasti obrany.

V rámci provádění globální strategie EU se chce Komise soustředit na podporu partnerských zemí při předcházení krizím tím, že se pokusí posílit státní, ekonomickou a sociální odolnost těchto zemí prostřednictvím tvoření a vylepšování kapacit na podporu rozvoje a bezpečnosti. Tomuto zcela nelehkému úkolu má napomoci návrh Komise a vysoké představitelky Frederici Mogherini na změnu nástroje přispívajícího ke stabilitě a míru (IcSP). Návrh by měl umožnit efektivnější a flexibilnější asistenci EU a pomoci tak partnerským zemím, aby samy byly schopny zabránit případným krizím. Implementace nové IcSP by měla posílit propojení dvou stěžejních oblastí - bezpečnosti a udržitelného rozvoje.

Změna IcSP byla navržena v rámci Agendy OSN 2030 pro udržitelný rozvoj, kterou lídři EU podpořili v září 2015. Dle konfederace evropských nevládních organizací pro rozvoj a podporu (CONCORD) však EU ještě nevypracovala jednotnou vizi toho, jak jednotlivých cílů Agendy OSN dosáhnout, a jaké strategie či politiky by měly být s ohledem na udržitelný rozvoj na úrovni EU a členských států implementovány.⁵² Proto CONCORD žádá Komisi, aby zaujala nejen proaktivnější přístup při navrhování specifických strategií, ale také, aby přijala vhodné ekonomické, politické a sociální ukazatele, podle kterých bude situaci monitorovat a pravidelně hodnotit.⁵³ Ohledně této problematiky se v pracovním programu Komise zmiňuje o navržení nového Evropského konsensu o rozvoji, kde by nastínila jednotlivé politiky harmonizované s Agendou 2030. Průběh příštích několika let ukáže, do jaké míry se Komisi tento plán bude dařit plnit a jak bude na poli udržitelného rozvoje doopravdy proaktivní.

Pracovní program Komise se dále odkazuje na konflikt v Sýrii, ke kterému hodlá společně s vysokou představitelkou přijmout strategii EU pro Sýrii, jež nastíní, jak by Unie mohla pomoci k nastolení míru a stabilitě národa s pluralitní a tolerantní společností. Strategie se bude odrážet od společného sdělení Evropskému parlamentu a Radě z února 2015, kde se Komise zamýšlí podporovat a posilovat ozbrojené síly bojující proti Dá'iš.⁵⁴ Sdělení navrhuje několik opatření, mezi něž lze zahrnout návrhy na zamezení přílivu zahraničních teroristických bojovníků, zabránění regionálních dopadů, zvýšení zabezpečení hranic zejména Libanonu a Jordánska, poskytnutí humanitární pomoci, posílení umírněné opozice či přípravu na situaci po ukončení krize. Ve zmíněné humanitární pomoci Sýrii sehrává Komise podstatnou roli, což se například projevuje pravidelnou koordinací všech humanitárních činností s členskými státy a dalšími zásadními stakeholdery. Komise a členské státy přispěly již více než 5 miliard Euro na humanitární řešení syrské krize.⁵⁵ Nicméně, přes celkem proaktivní snahu Komise nelehkou situaci v Sýrii řešit „měkkou“ cestou, měla EU doposud jen malý vliv na vývoj událostí. Stejně tak jako u řešení otázek migrační krize, i zde je hlavním problémem nejednotný hlas členských států EU. Pro EU je však důležité zaujmout k problematice Sýrie pevný politický postoj, jelikož se důsledky této válkou protnuté země projevují i na bezpečnostní a politické situaci členských států.⁵⁶

6. Spravedlnost a demokratická změna EU

Poslední bod pracovního programu představuje prioritu nesoucí název „Unie demokratické změny“. Jak již samotný název napovídá, jedná se o plán na zlepšení právní úpravy a demokratické legitimacy v rámci EU. Komise hodlá úzce spolupracovat s Radou a Evropským parlamentem s cílem provádění interinstitucionální dohody o zdokonalení tvorby právních předpisů, která má především zvýšit transparentnost pro všechny zúčastněné strany a snížit administrativní zátěž na minimum. Tato nová interinstitucionální dohoda, která je vyústěním ambiciózního návrhu předloženého Komisí v květnu 2015, nahrazuje dohodu z roku 2003 a zdůrazňuje potřebu užší spolupráce mezi Komisí, Radou a Parlamentem. Hlavním úkolem pravidel lepší tvorby právních předpisů je zajistit zkvalitnění všech fází politického cyklu od programování, schvalování právních úprav až po konečnou implementaci. Dohoda navrhuje několik inovativních postupů v rámci cyklu tvorby politiky EU, například začlenění intenzivnější veřejné konzultace s relevantními stakeholdery, které budou prováděny přes internet. Otázkou je, zda realizace například výše zmíněných konzultací nebude znamenat ještě větší finanční a logistickou zátěž.⁵⁷ Jelikož byla dohoda přijatá teprve v dubnu 2016, není zde dostatečný časový odstup k tomu ohodnotit, do jaké míry splňuje své závazky, a jaký má efekt na transparentnější a otevřenější fungování EU.

Co se týká samotného řešení problematiky transparentnosti, položila Komise na stůl v rámci institucionální dohody návrh povinného rejstříku transparentnosti, který by se měl vztahovat na všechny tři instituce EU. Komise tak učinila s vidinou zavedení povinné registrace všech zástupců zájmových skupin, kteří mají co do činění s tvorbou politiky v EU. Dle slov prvního místopředsedy Komise Franse Timmermanse je třeba, aby orgány EU získaly zpátky důvěru všech občanů, a proto je důležité, aby bylo veřejně známo, kdo přesně může ovlivňovat tvorbu unijních právních předpisů.⁵⁸ Budoucí jednání činitelů Rady, Komise a Parlamentu by tedy bylo podmíněno registrací v rejstříku. Již od počátku svého funkčního období se Komise snaží dosáhnout lepší transparentnosti tím, že například zveřejňuje informace o jednotlivých setkáních činitelů Komise se zástupci nejrozličnějších zájmových skupin. Povinná registrace všech zúčastněných stran do rejstříku transparentnosti představuje tedy jeden z dalších klíčových nástrojů uskutečnění prvotních závazků Komise.

Mezi další iniciativy Komise v rámci právní úpravy EU spadá také návrh na modernizaci postupů projednávání ve výborech, který by měl sjednotit pravidla pro sekundární právní předpisy. Komise si ohledně této iniciativy uvědomuje i potřebu zhodnotit demokratickou legitimitu již zavedených postupů pro přijímání aktů prováděcích a v přenesené pravomoci. Tento krok podstupuje s cílem zlepšit legitimitu práva EU a úprav post-lisabonských sekundárních právních předpisů, jež jsou nadále věrným tématem kritických diskuzí, kde hlavním bodem kritiky je nedostatečně fungující vztah mezi právními činiteli a občany EU.⁵⁹

7. Závěr

Program Komise na rok 2017 uvádí pragmatické a ambiciózní návrhy, které by měly posunout Unii o další pomyslný krok vpřed k bezpečné, sjednocené a prosperující společnosti. Návrh na zřízení ETIAS, akční plány na boj proti financování terorismu nebo akční plán pro evropskou obranu poukazují na pragmatický přístup Komise, jež si uvědomuje hrozby dnešní doby a snaží se jim čelit. Jak však většina zmíněných studií poukazuje, velice bude záležet na tom, jak se k daným klíčovým problematikám postaví jednotlivé členské státy. Oblastmi, kde bude k dosažení vyčleněných cílů potřeba jednotnějšího jednání členských zemí, je především oblast vnitřního trhu, fiskální politika, sociální politika a v neposlední řadě bezpečnostní a migrační politika. Poslední dvě uvedené sféry se s největší pravděpodobností budou v roce 2017 odvíjet i od výsledků voleb v klíkových zemích EU.

Digitální unie, energetická unie a unie kapitálových trhů představují oblasti, které se vyznačují úspěšnou realizací, a lze předpokládat, že v tento trend bude i nadále pokračovat. Naproti tomu, nejméně reálná se zdá být vize uzavření TTIP, jež se v blízké budoucnosti zřejmě nebude vyvíjet pozitivním směrem, který by naznačoval sjednání podmínek vyhovujících oběma stranám. Obchod je pro EU jedna z nejpodstatnějších oblastí a měla by v budoucnu více zohledňovat názory a připomínky různých zainteresovaných subjektů, kterých se důsledky dohody budou přímo či nepřímo dotýkat. Proto, aby si Unie upevnila dobrý vztah s širokou veřejností a se svými obyvateli, bude muset vynaložit snahu i v oblastech týkajících se růstu zaměstnanosti, v rozpočtové politice a v transparentnosti institucí EU. Dle pracovního programu se dá usuzovat, že si tyto priority Komise uvědomuje a bude daným úkolům čelit s pomocí navržených iniciativ.

Tento rok bude pro realizaci dlouhodobých vizí EU symbolický, jelikož si Evropa v březnu 2017 připomene 60 let od ujednání Římských smluv. Zmíněná témata jako migrační krize, hrozba terorismu, odchod Británie a obchodní politika představují největší výzvy, které budou v roce 2017 formovat další fungování EU, a proto jsou jednotný přístup členských států a rozhodný postoj Unie v tomto roce klíčové.

---

¹ Nováková, Tereza. 2016. „Zhodnocení prvního roku fungování“. *Think-tank Evropské hodnoty*. [citováno 6. prosince 2016], dostupné z: <http://www.evropskehodnoty.cz/wp-content/uploads/2016/02/Zhodnocen%C3%AD-prvn%C3%ADho-roku-fungov%C3%A1n%C3%AD-Evropsk%C3%A9-komise.pdf>

² Ibid.

³ Communication from the Commission to the European Parliament, the Council, the Economic and Social Committee and the Committee of the Regions: A new skills agenda for Europe. COM(2016) 381 final. [citováno 21. prosince 2016], dostupné z: <http://ec.europa.eu/social/BlobServlet?docId=15621&langId=en>

⁴ Sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů. Pracovní program Komise na rok 2017. COM(2016) 710 final. [citováno 12. prosince 2016], dostupné z:

http://ec.europa.eu/atwork/pdf/cwp_2017_cs.pdf

⁵ European Investment Bank. „European Fund for Strategic Investments (EFSI)“. [citováno 21. prosince 2016], dostupné z: <http://www.eib.org/efsi/>

⁶ Hendrych, Lukáš. „Na Junckerův balíček se snáší kritika, Komise jej přesto chce rozšířit“. *Euractiv*. 24. listopad 2016. [citováno 23. prosince 2016], dostupné z

<http://euractiv.cz/clanky/ekonomika-a-euro/na-junckeruv-balicek-se-snasi-kritika-komise-jej-presto-chce-rozsirit/>

⁷ European Commission. 2016. „Start of the 2017 European Semester: Autumn Package.“ [citováno 21. prosince 2016], dostupné z: http://europa.eu/rapid/press-release_MEMO-16-3711_en.htm

⁸ Hendrych, Lukáš. „Státy by měly více investovat a zavádět strukturální reformy, doporučuje Komise“. *Euractiv*. 24. listopad 2016. . [citováno 23. prosince 2016], dostupné z

<http://euractiv.cz/clanky/ekonomika-a-euro/staty-by-mely-vice-investovat-a-zavadet-strukturalni-reformy-doporucuje-komise/>

⁹ Núñez Ferrer, Jorge. 2016. „The Multiannual Financial Framework post-2020: Balancing political ambition and realism“. *Centre for European Policy Studies*. [citováno 17. prosince 2016], dostupné z: <https://www.ceps.eu/system/files/PP%20No%20JNF%20EU%20Budget.pdf>

¹⁰ Ibid.

¹¹ Evropská komise. „Hlubší a spravedlivější jednotný trh, MEMO/15/5910“. 28. říjen 2015. [citováno 7. prosince 2016], dostupné z: http://europa.eu/rapid/press-release_MEMO-15-5910_cs.htm

¹² Pelkmans, Jacques. 2016. „What strategy for a genuine single market?“ *Centre for European Policy Studies*. [citováno 7. prosince 2016], dostupné z: <https://www.ceps.eu/publications/what-strategy-genuine-single-market>

¹³ Vláda ČR. 2015. „Priority ČR v agendě vnitřního trhu EU 2015-2020“. [citováno 9. prosince 2016], dostupné z: https://www.vlada.cz/assets/evropske-zalezitosti/aktualne/Priority-CR-v-agende-vnitriho-trhu-EU-2015-2020_1.pdf

¹⁴ Evropská komise. „Nová politika Komise pro oblast vesmíru klade důraz na zlepšování každodenního života lidí a na posilování konkurenceschopnosti Evropy, IP/16/3530“. 28. říjen 2015. [citováno 7. prosince 2016], dostupné z: http://europa.eu/rapid/press-release_IP-16-3530_cs.htm

¹⁵ Teffer, Peter. „EU to reveal space strategy, but leave exploring to the ESA.“ *EU Observer*. 14. říjen 2016. [citováno 9. prosince 2016], dostupné z: <https://euobserver.com/science/135509>

¹⁶ Ibid.

¹⁷ Evropská komise. „Unie kapitálových trhů: akční plán na podporu financování podniků a investic, IP/15/5731.“ 30. září 2015. [citováno 9. prosince 2016], dostupné z:

http://europa.eu/rapid/press-release_IP-15-5731_cs.htm

¹⁸ Vláda ČR. 2015. „Priority ČR v agendě vnitřního trhu EU 2015-2020“. [citováno 9. prosince 2016], dostupné z: https://www.vlada.cz/assets/evropske-zalezitosti/aktualne/Priority-CR-v-agende-vnitriho-trhu-EU-2015-2020_1.pdf

¹⁹ European Commission. 2016. „Common Consolidated Corporate Tax Base (CCCTB)“. [citováno 10. prosince 2016], dostupné z: https://ec.europa.eu/taxation_customs/business/company-tax/common-consolidated-corporate-tax-base-ccctb_en

²⁰ Evropská komise. „Hospodářská a měnová unie“. [citováno 20. prosince 2016], dostupné z: http://ec.europa.eu/economy_finance/euro/emu/index_cs.htm

²¹ Dobrowski, Marek. 2015. „Written evidence (EMU 0010)“. *Bruegel*. [citováno 27. prosince 2016], dostupné z: http://bruegel.org/wp-content/uploads/2016/03/UK_House_of_Lords_Completing_EMU_25920.pdf

²² Ibid.

²³ Baldwin, Richard and Giavazzi, Francesco. 2016. „How to fix Europe’s monetary union: Views of leading economists.“ *VOX CEPR’S Policy Portal*. [citováno 20. prosince 2016], dostupné z:

http://voxeu.org/sites/default/files/file/epub/rebooting2_upload.pdf

²⁴ Ibid.

²⁵ European Commission. „Towards a European Pillar of Social Rights“. [citováno 28. prosince 2016], dostupné z: http://ec.europa.eu/priorities/deeper-and-fairer-economic-and-monetary-union/towards-european-pillar-social-rights_en

²⁶ Allan, Tim. „Europe needs a strong pillar of social rights to reconnect with its citizens and enable a good future for all.“ *Socialists & Democrats Group*. 20. říjen 2016. [citováno 28. prosince 2016], dostupné z: <http://www.socialistsanddemocrats.eu/newsroom/europe-needs-strong-pillar-social-rights-reconnect-its-citizens-and-enable-good-future-all>

²⁷ Sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů. Pracovní program Komise na rok 2017. COM(2016) 710 final. [citováno 12. prosince 2016], dostupné z:

http://ec.europa.eu/atwork/pdf/cwp_2017_cs.pdf

²⁸ „Germany and France divided over TTIP.“ *EurActiv*. September 2016. 2. září 2016. [citováno 30. prosince 2016], dostupné z: <http://www.euractiv.com/section/trade-society/news/germany-france-divided-over-ttip/>

²⁹ Ministerstvo zahraničních věcí. „ČR podporuje dohody CETA a TTIP.“ 20. září 2016. [citováno 30. prosince 2016], dostupné z:

http://www.mzv.cz/jnp/cz/udalosti_a_media/tiskove_zpravy/x2016_09_20_cr_podporuje_ceta_a_tti_p.mobi

³⁰ Renard, Nicolas. „EU Trade Policy-Making: “The Times They Are A Changin’“.“ College of Europe blog. 13. December 2016. [citováno 29. prosince 2016], dostupné z: <https://blog.coleurope.eu/2016/12/13/eu-trade-policy-making-the-times-they-are-a-changin/>

³¹ Dullien, Sebastian. 2016. „Europe's Trade Policy: Can a Phoenix Rise From the Ashes?“ *European Council on Foreign Relations*. [citováno 27. prosince 2016], dostupné z: http://www.ecfr.eu/article/commentary_europes_trade_policy_can_a_phoenix_rise_from_the_ashes7139

³² Ibid.

³³ (Renard, 2016)

³⁴ Brotman, Stuart N. 2016. „The European Union’s Digital Single Market Strategy: A conflict between government’s desire for certainty and rapid marketplace innovation?“ *Brookings Institution*. [citováno 27. prosince 2016], dostupné z: <https://www.brookings.edu/wp-content/uploads/2016/07/digital-single-market.pdf>

³⁵ Hendrych, Lukáš. „Spotřebitelé v EU neznají svá práva, ukázal průzkum online obchodování.“ *Euractiv*. 2. listopad 2016. [citováno 27. prosince 2016], dostupné z:

<http://euractiv.cz/clanky/digitalni-agenda/spotrebitele-v-eu-neznaji-sva-prava-ukazal-pruzkum-online-obchodovani/>

³⁶ Ibid.

³⁷ Ibid.

³⁸ Denková, Adéla. „Energetická unie.“ *Euractiv*. 21. červenec 2015. [citováno 31. prosince 2016], dostupné z: <http://euractiv.cz/factsheet/energetika/energeticka-unie-000133/>

³⁹ Raines, Thomas and Tomlinson, Shane. 2016. „Europe’s Energy Union Foreign Policy Implications for Energy Security, Climate and Competitiveness.“ *Chatham House*. [citováno 31. prosince 2016], dostupné z: <https://www.chathamhouse.org/sites/files/chathamhouse/publications/research/2016-03-31-europe-energy-union-raines-tomlinson.pdf>

⁴⁰ Vláda ČR. 2015. „Energy Union essential to sustain the EU’s energy security.“ [citováno 29. prosince 2016], dostupné z: <https://www.vlada.cz/en/clenove-vlady/premier/speeches/energy-union-essential-to-sustain-the-eu-s-energy-security-134257/>

- ⁴¹ European Commission. 2015. „Towards an Energy Union –Czech Republic: Assessment of country performance and opportunities from the Energy Union“. [citováno 29. prosince 2016], dostupné z: http://ec.europa.eu/priorities/sites/beta-political/files/czechrepublic-benefits_of_the_energy_union_en.pdf
- ⁴² „EU’s decarbonisation plans scrutinised by divided transport industry.“ *Euractiv*. 26. září 2016. [citováno 29. prosince 2016], dostupné z: <https://www.euractiv.com/section/transport/news/eu-decarbonisation-plans-scrutinised-by-divided-transport-industry/>
- ⁴³ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 95/46/ES o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů a o volném pohybu těchto údajů. [1995] OJ L 281
- ⁴⁴ Karageorgiou, Eleni. 2016. „The law and practice of solidarity in the Common European Asylum System: Article 80 TFEU and its added value“ *Swedish Institute for European Policy Studies*. [citováno 10. prosince 2016], dostupné z: [http://www.sieps.se/sites/default/files/2016_14epa%20eng%20A4%20korr4%20\(003\).pdf](http://www.sieps.se/sites/default/files/2016_14epa%20eng%20A4%20korr4%20(003).pdf)
- ⁴⁵ European Commission. „Relocation and Resettlement - State of Play.“ 6. December 2016. [citováno 10. prosince 2016], dostupné z: http://ec.europa.eu/dgs/home-affairs/what-we-do/policies/european-agenda-migration/background-information/docs/20161208/update_of_the_factsheet_on_relocation_and_resettlement_en.pdf
- ⁴⁶ Dustmann, Christian et al. 2016. „On the economics and politics of refugee migration“ *Centre for Economic Policy Research*. [citováno 10. prosince 2016], dostupné z: http://cepr.org/sites/default/files/news/CEPR_FreeDP_091016.pdf
- ⁴⁷ Yabanci, Bilge. 2016. „The future of EU-Turkey relations: between mutual distrust and interdependency“ *Istituto Affari Internazionali*. [citováno 11. prosince 2016], dostupné z: http://www.iai.it/sites/default/files/feuture_3.pdf
- ⁴⁸ Karadeniz, Tulay and Tattersall, Nick. „Erdogan warns Europe that Turkey could open migrant gates“ *Reuters*. 25. listopad 2016. [citováno 11. prosince 2016], dostupné z: <http://www.reuters.com/article/us-turkey-europe-erdogan-idUSKBN13K0R6>
- ⁴⁹ Pascouau, Yves. 2016. „EU migration policies after the US elections: pushing the limits?“ *European Policy Centre*. [citováno 11. prosince 2016], dostupné z: http://www.epc.eu/documents/uploads/pub_7173_eumigrationpoliciesafteruselections.pdf
- ⁵⁰ Ibid.
- ⁵¹ Communication from the Commission to the European Parliament, European Council, The Council, The European Economic and Social Committee and the Committee of the Regions: European Defence Action Plan, COM(2016) 950 final. [citováno 11. prosince 2016], dostupné z: https://europa.eu/globalstrategy/sites/globalstrategy/files/about/com_2016_950_f1_communication_from_commission_to_inst_en_v5_p1_869631.pdf
- ⁵² CONCORD. 2016. „CONCORD Report: Sustainable development. The Stakes could not be higher“. [citováno 11. prosince 2016], dostupné z: https://issuu.com/concordngo/docs/sustainabledevelopment_publication_/12
- ⁵³ Ibid.
- ⁵⁴ Společné sdělení Evropskému Parlamentu a Radě: Prvky regionální strategie EU pro Sýrii a Irák i pro hrozbu představovanou skupinou Dá'iš, JOIN (2015) 2 final. [citováno 12. prosince 2016], dostupné z: <http://publications.europa.eu/cs/publication-detail/-/publication/a1a7d081-b071-11e4-b5b2-01aa75ed71a1/language-cs>
- ⁵⁵ European Commission. 2016. „ECHO Fact sheet –Syria crisis“. [citováno 12. prosince 2016], dostupné z: https://ec.europa.eu/echo/files/aid/countries/factsheets/syria_en.pdf

⁵⁶ Pierini, Marc. „In Search of an EU Role in the Syrian War“. *Carnegie Europe*. 18. srpen 2016. [citováno 12. prosince 2016], dostupné z: <http://carnegieeurope.eu/2016/08/18/in-search-of-eu-role-in-syrian-war-pub-64352>

⁵⁷ Renda, Andrea. 2015. „Too good to be true? A quick assessment of the European Commission’s new Better Regulation Package“. *Centre for European Policy Studies*. [citováno 12. prosince 2016], dostupné z: https://www.ceps.eu/system/files/SR108AR_BetterRegulation.pdf

⁵⁸ Evropská komise. „Transparentnost: Komise navrhuje povinný rejstřík transparentnosti pro všechny orgány EU. IP/16/3182.“ 28. září 2016. [citováno 12. prosince 2016], dostupné z: http://europa.eu/rapid/press-release_IP-16-3182_cs.htm

⁵⁹ Voermans, Wim et al. 2014. „The quest for legitimacy in EU secondary legislation.“ *The Theory and Practice of Legislation* 2 (1): 5-32.

Líbí se Vám, co děláme?

Podpořte nás! Naše práce je možná jen díky darům lidí, jako jste Vy.

Můžete využít tento formulář: www.evropskehodnoty.cz/o-nas/dekujeme

Nebo můžete poslat svůj dar přímo na transparentní účet Evropských hodnot: 2300405420/2010.

Vyberte si program, který chcete přímo podpořit:

- Analytický tým - AT
- Iniciativa pro evropské hodnoty – IEH
- Kremlin Watch - KW
- Program pro soudržnou společnost – PSS

Nebo můžete podpořit naši práci obecně: Podporujeme Evropské hodnoty - PEH

Do zprávy pro příjemce uveďte DAR_program + Vaše jméno a příjmení a zašlete nám e-mail s Vašimi osobními údaji pro potvrzení o daru na: dary@evropskehodnoty.cz

© Evropské hodnoty z.s. 2017

Think-tank Evropské hodnoty je nevládní odborná instituce bránící liberální demokracii.

Naší vizí je svobodné, bezpečné a prosperující Česko ve střední Evropě, která je pevnou součástí Západu.

Pomáháme čelit agresivním režimům, radikalizaci uvnitř společnosti, šíření autoritářských tendencí a extrémistických ideologií včetně islamismu.

Politikům předkládáme odborná doporučení a systematicky sledujeme a hodnotíme jejich práci. Za základní prvky vysoké politické kultury považujeme aktivní občany, zodpovědné politiky a soudržnou společnost, která sdílí hodnoty svobody a demokracie.

Od roku 2005 se jako nevládní nezisková organizace, která není spojena s žádnou politickou stranou, věnujeme výzkumné a vzdělávací činnosti. Vedle vydávání odborných publikací a komentářů pro média, pořádáme konference, semináře a školení pro odbornou i širší veřejnost. Na svých akcích zprostředkováváme dialog mezi politiky, odborníky, novináři, podnikateli i studenty.

THINK-TANK EVROPSKÉ HODNOTY

Na baště sv. Jiří 260/11, CZ-160 00 Praha 6 – Hradčany

info@evropskehodnoty.cz

www.evropskehodnoty.cz

facebook.com/Evropskehodnoty

Odborný podklad | Background Paper

Účelem podkladu je poskytnout čtenáři potřebné informace k orientaci v daném tématu prostřednictvím podkladů k diskusi. Podklad zpravidla obsahuje poznámky a reference na použité zdroje na konci textu. V případě potřeby však může mít i náležitosti standardní akademické studie, přičemž rozsah textu není nijak omezený. Do odborného podkladu se na začátek přidává shrnutí v bodech